

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія природничих дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

« 3 » жовтня 2016р.
О.Б. Жильцов

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика навчання предмета «Основи здоров'я»

Галузь знань 0101 Педагогічна освіта
(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність 5.01010201 Початкова освіта
(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення Університетський коледж
(назва інституту, факультету, відділення)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2043
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 16р.

Київ – 2016 рік

Робоча програма Методика навчання предмета «Основи здоров'я»
для студентів

галузь знань 0101 Педагогічна освіта

спеціальність 5.01010201 Початкова освіта

Розробники: Хитра Зоя Михайлівна, викладач циклової комісії природничих
дисциплін Університетського коледжу Київського
університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних
наук

Глухенька Людмила Миколаївна, викладач циклової комісії
природничих дисциплін Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії природничих
дисциплін

Протокол від «29» серпня 2016 року № 1

Голова циклової комісії природничих дисциплін

(Підпис)

(Глухенька Л.М.)
(Прізвище ініціали)

© _____, 2016

© _____, 2016

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 1,5	Галузь знань <u>0101 Педагогічна освіта</u> <small>(шифр і назва)</small>	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>5.01010201 Початкова освіта</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання відповідно до п.7		Семестр 7-й	
Загальна кількість годин - 54		Семінари	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –1,8 самостійної роботи студента - 24	Освітньо-кваліфікаційний рівень: молодший спеціаліст	4 год.	
		Лекції	
		14 год.	
		Практичні	
		4 год.	
		Самостійна робота	
		24 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		6 год.	
		Модульний контроль	
2 год.			
Вид контролю:			
Залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основною метою навчальної дисципліни є оволодіння майбутніми вчителями початкової школи комплексом знань, умінь та навичок, які б сприяли формуванню здоров'язбережувальної компетентності у молодших школярів, утвердженню ціннісного ставлення до життя і здоров'я, їхньому фізичному, соціальному, психічному і духовному розвитку.

Досягнення зазначеної мети передбачає виконання **наступних завдань** у процесі здійснення підготовки майбутнього вчителя початкової школи:

- розвиток в учнів початкової школи активної мотивації дбайливого ставлення до власного здоров'я і бажання займатися фізичною культурою;
- удосконалення фізичної, соціальної, психічної і духовної складової здоров'я у підростаючого покоління;
- виховання в учнів потреби у здоровій, що є важливою життєвою цінністю, свідомого прагнення до ведення здорового способу життя;
- формування в учнів знань про здоров'я, здоровий спосіб життя, безпечну поведінку, фізичну культуру, взаємозв'язок організму людини з природним і соціальним оточенням;
- становлення цілісного уявлення про концепцію предмета; ознайомлення з методами навчання на основі розвитку життєвих навичок;
- оволодіння сучасними педагогічними технологіями інтерактивної групової роботи;
- розвиток в учнів критичного мислення, здатності аналізувати ситуації, робити вибір і брати на себе відповідальність за його наслідки;
- розвиток у молодших школярів навичок позитивної самооцінки, формування рефлексивних умінь.

У студентів мають бути сформовані такі предметні компетентності:

- оволодіння студентами знань про здоровий спосіб життя та безпеку життєдіяльності, набуття життєвих навичок;
- здатність вести здоровий і продуктивний спосіб життя, адекватно сприймати себе і оточуючих, будувати позитивні міжособистісні стосунки, критично і творчо мислити, приймати відповідальні рішення;
- сформованість умінь розв'язувати життєві проблеми та керувати стресами, зберігати та зміцнювати особисте фізичне, психічне та соціальне здоров'я;
- здатність формувати в учнів здоров'язбережувальну компетентність;
- сформованість умінь аналізувати навчальну програму, підручники та навчальні посібники з основ здоров'я;
- здатність організовувати навчальну та позанавчальну діяльність учнів з зазначеного предмету, прищеплення в них інтересу до власного здоров'я,

формувати бажання його зберігати та зміцнювати в усіх його аспектах протягом життя;

- здатність забезпечувати валеологічні умови у навчальному закладі, впроваджувати в практику новітні здоров'язберігаючі технології, здійснювати моніторинг рівня здоров'я учасників освітнього процесу;

- сформованість умінь студентів використовувати сучасні технічні засоби та педагогічні технології інтерактивної групової роботи у процесі викладання предмета «Основи здоров'я».

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 54 години / 1,5 кредитів ECTS, із них 14 годин – лекції, 4 годин – семінарські заняття, 4 години – практичні заняття; 6 годин – індивідуальна робота, 24 годин – самостійна робота, 2 години – модульний контроль. Вивчення предмету закінчується складанням заліку.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи методики навчання основ здоров'я

Тема 1. Зміст, мета і завдання освітньої галузі «Здоров'я», визначені Державним стандартом початкової загальної освіти.

Тема 2. Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів відповідно галузі стосовно розділу «Здоров'я».

Тема 3. Поняття про здоровий спосіб життя людини

Змістовий модуль 2. Методика навчання предмета «Основи здоров'я»

Тема 4. Методика формування здоров'язбережувальних уявлень та понять.

Тема 5. Методи навчання предмета «Основи здоров'я».

Тема 6. Форми навчання предмета «Основи здоров'я».

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		л	с	п	інд	с.р.	мод
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи методики навчання основ здоров'я							
Тема 1. Зміст, мета і завдання освітньої галузі «Здоров'я», визначені Державним стандартом початкової загальної освіти	6	2				4	
Тема 2. Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів відповідно галузі стосовно розділу «Здоров'я»	10	2		2	2	4	
Тема 3. Поняття про здоровий спосіб життя	8	2	2			4	
Разом за змістовим модулем 1	24	6	2	2	2	12	
Змістовий модуль 2. Методика навчання предмета «Основи здоров'я»							
Тема 4. Методика формування здоров'язбережувальних уявлень та понять	8	2			2	4	
Тема 5. Методи навчання предмета «Основи здоров'я»	10	4			2	4	
Тема 6. Форми навчання предмета «Основи здоров'я»	12	2	2	2		4	2
Разом за змістовим модулем 2	30	8	2	2	4	12	2
Всього годин	54	14	4	4	6	24	2

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Практична робота № 1. Аналіз навчальної програми предмету « Основи здоров'я»	2
2	Практична робота № 2. Розробка плану – конспекту уроку з предмету « Основи здоров'я»	2

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Семінар № 1 Особливості вивчення змістових блоків навчальної програми «Основи здоров'я» у початковій школі»	2
2	Семінар № 2 Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі навчального дня молодшого школяра	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Тема 1. Зміст, мета і завдання освітньої галузі «Здоров'я», визначені Державним стандартом початкової загальної освіти	4	5
2	Тема 2. Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів відповідно галузі стосовно розділу «Здоров'я»	4	5
3	Тема 3.Поняття про здоровий спосіб життя	4	5
4	Тема 4. Методика формування здоров'язбережувальних уявлень та понять	4	5
5	Тема 5. Методи навчання предмета «Основи здоров'я»	4	5
6	Тема 6.Форми навчання предмета «Основи здоров'я»	4	5
	Всього	24	30

8. Завдання для самостійної роботи

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи методики навчання основ здоров'я

Тема 1. Зміст, мета і завдання освітньої галузі «Здоров'я», визначені Державним стандартом початкової загальної освіти (4 год.).

1. Дати визначення «здоров'язбережувальна компетенція» та «здоров'язбережувальні компетентності».
2. Визначити умови формування в молодших школярів здоров'язбережувальної компетентності як ключової .

Тема 2. Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів відповідно галузі стосовно розділу «Здоров'я» (4 год.).

1. Охарактеризувати державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів освітньої галузі «Здоров'я і фізична культура» (змістові лінії «Соціальна складова здоров'я», «Психічна і духовна складові здоров'я»).
2. Кабінет валеології (основ здоров'я).

Тема 3. Поняття про здоровий спосіб життя людини (4 год.).

1. Стратегії, принципи, положення та напрями діяльності шкіл здоров'я.
2. Співпраця з батьками, громадськими організаціями та соціальними службами.

Змістовий модуль 2. Методика навчання предмета «Основи здоров'я»

Тема 4. Методика формування здоров'язбережувальних уявлень та понять (4 год.).

1. Пояснити особливості методики ознайомлення учнів з поняттям «здоров'я», визначити ознаками його погіршення та чинниками здоров'я.

Тема 5. Методи навчання предмета «Основи здоров'я» (4 год.).

1. Застосування інтерактивних методів навчання, що забезпечує ефективне засвоєння учнями навчального матеріалу і відпрацювання ними поведінкових навичок.
2. Охарактеризувати основні методи оцінювання знань, умінь і навичок учнів з основ здоров'я.

Тема 6. Форми навчання предмета «Основи здоров'я» (4 год.).

1. Оздоровча робота в групах подовженого дня.
2. Оздоровча робота з батьками.
3. Позаурочна робота щодо навчання основ здоров'я.

9. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- **Словесні:** лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint - Презентація), пояснення, розповідь, бесіда.
- **Наочні:** спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- **Практичні:** практичні роботи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

10. Методи контролю

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

- **Методи письмового контролю:** письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт.

- **Комп'ютерного контролю:** тестові програми.

- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	Мод №2	116
16	17	17	6	7	28	25	

Коефіцієнт: 116:100=1,16

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість	Розрахунок	Загальна сума за видами діяльності
1.	Відвідування лекцій	14	7×1	7 балів
2.	Відвідування семінарських та практичних занять	8	4×1	4 бали
3.	Практична робота	2	2×10	20 балів
4.	Робота на семінарському занятті	2	1×10	10 балів
6.	Виконання поточних контрольних робіт	2	2×10	20 балів
7	Виконання модульної контрольної роботи	1	1×25	25 балів
8	Виконання самостійної роботи	6	6×5	30 балів
Підсумковий рейтинговий бал			коефіцієнт 1,16	116

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. У відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

11. Методичне забезпечення навчальної дисципліни

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Навчальні посібники.
3. Робоча навчальна програма.
4. Тестові завдання для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.
5. Засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

12. Очікуваний результат:

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання предмету «Основи здоров'я» студенти зможуть:

- **оволодіти** здоров'яорієнтованим мисленням, вираженим у світоглядній позиції стосовно пріоритету здоров'я;
- **сформувати** в учнів ціннісні орієнтації, мотиви, потреби у постійному зміцненні і збереженні здоров'я;
- **оволодіти** знаннями і вміннями, які дозволяють здійснювати з учнями оздоровчу роботу, формувати у них потребу в збереженні та зміцненні свого особистого здоров'я;
- **аналізувати** мету, завдання та зміст навчальної програми «Основи здоров'я»;
- виконувати функціональні обов'язки викладача предмета «Основи здоров'я» у початковій школі;
- **оволодіти** рефлексивними вміннями, що допомагають аналізувати й оцінювати свою оздоровчо-освітню діяльність.

13. Рекомендована література

Базова

1. Ващенко О.М. Організація навчально-виховного процесу з «Основ здоров'я» в 1-4 класах / О.М. Ващенко. - Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О.В., 2010. - 292 с.
2. Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Сащенко Л.В., Савченко В.А. Основи здоров'я. 1 клас: посібник для вчителя. - К.: Видавництво «Алатон», 2012.- 128 с.
3. Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Сащенко Л.В., Савченко В.А. Основи здоров'я. 2 клас: посібник для вчителя. - К.: Видавництво «Алатон», 2013.- 134 с.
4. Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Сащенко Л.В., Савченко В.А. Основи здоров'я. 3 клас: посібник для вчителя. - К.: Видавництво «Алатон», 2013.- 145 с.
5. Гнатюк О.В. Уроки з основ здоров'я в 1 класі : посіб. для вчителя / О.В. Гнатюк. - К.: Генеза, 2012. - 184 с.
6. Гнатюк О.В. Уроки з основ здоров'я в 2 класі : посіб. для вчителя / О.В. Гнатюк. - К.: Генеза, 2013. - 174 с.
7. Гнатюк О.В. Уроки з основ здоров'я в 3 класі : посіб. для вчителя / О.В. Гнатюк. - К.: Генеза, 2014. - 114 с.
8. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням українською мовою. 1–4 класи.– К. : Видавничий дім «Освіта», 2011.– 392 с.
9. Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів 1-2 класів : посібник / О.Я. Савченко, М.С. Вашуленко, Н.М. Бібік та ін.- К.: Педагогічна думка, 2012. - 160 с.
10. Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів 3-4 класів : посібник / О.Я. Савченко, М.С. Вашуленко, Н.М. Бібік та ін.- К.: Педагогічна думка, 2012. -310 с.

Допоміжна

1. Бібік Н.М., Вашуленко М.С. Мартиненко В.О. Формування предметних компетентностей в учнів початкової школи: монографія: - К.: Педагогічна думка , 2014. – 346 с.
2. Дидактико-методичне забезпечення контролю та оцінювання навчальних досягнень молодших школярів на засадах компетентнісного підходу: монографія / Савченко О.Я., Бібік Н.М., Байбара Т.М., Вашуленко О.В., Коваль Н.С., Онопрієнко О.В.- К.: Педагогічна думка, 2012. -192 с.
3. Хитра З. М. Основи здоров'я : роб. зошит для 1 кл. загальноосвіт. навч. закл. / З. М. Хитра. – К.: Грамота, 2014.– 64 с.
4. Хитра З. М. Основи здоров'я : роб. зошит для 2 кл. загальноосвіт. навч. закл. / З. М. Хитра. – К.: Грамота, 2014.– 64 с.
5. Хитра З. М. Основи здоров'я : роб. зошит для 3 кл. загальноосвіт. навч. закл. / З. М. Хитра. – Х.: ТОВ «Видавничий дім Весна», 2015.– 64 с.

6. Хитра З. М. Основи здоров'я : роб. зошит для 4 кл. загальноосвіт. навч. закл. / З. М. Хитра. – Х.: ТОВ «Видавничий дім Весна», 2015.– 64 с.

Інформаційні ресурси

1. Всеукраїнський культурно-просвітницький центр «Нове життя» (Молодіжна програми «Відродження») [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.center-uspikh.com.ua>. – Назва з екрану.
2. Ресурсний портал превентивної освіти (www.autta.org.ua),